

APORTACIONS I CONSIDERACIONS DE CAPGIREM VIC AL PLA D'EMERGÈNCIA EN SITUACIONS DE SEQUERA

1- Consideració general

Hi ha una manca d'informació respecte els recursos hídrics que no depenen directament d'Aigües Vic (és a dir, tots els que no són pròpiament la xarxa d'abastament d'aigua potable). Trobem a faltar iniciatives de l'Ajuntament per promoure l'ús d'aigua regenerada de la depuradora o emmagatzemada de la pluja.

2- Distinció entre les restriccions en piscines privades i públiques manca de previsió en l'ús de l'aigua per al refresc davant la calor

Cal atendre al fet que les piscines municipals ofereixen un servei públic per refrescar-se davant les altes temperatures i onades de calor que, com les sequeres, són característiques dels episodis extrems als quals el canvi climàtic ens està portant cada cop més. Per tant, tant a la mesura 10.2 (en situació d'excepcionalitat) com a la mesura 10.3 (en situació d'emergència) caldria distingir entre les piscines privades, d'ús particular, i les piscines públiques, a l'abast de tota la població per oferir el servei esmentat.

El sentit en el qual caldria orientar la distinció és d'imposar una restricció més exigent a les piscines privades a la mesura 10.2, i poder reomplir l'aigua de les piscines municipals que sigui imprescindible per al seu funcionament a la mesura 10.3. Caldria que les mesures que fan referència al "reompliment parcial" fossin més precises (quin % o quantitat màxima de litres és "parcial"?).

Per altra banda, així com el Pla no preveu el servei públic que ofereixen les piscines municipals, tampoc planteja cap mesura específica respecte els elements d'aigua que els darrers anys s'han implementat en els refugis climàtics, així com tampoc els jocs d'aigua a què es relega l'activitat dels casals d'estiu municipals per la decisió de no anar a la piscina.

La Generalitat s'ha pronunciat al respecte, caldria contemplar-ho.

3- Manca absoluta d'informació sobre les fonts d'abastament d'aigua no potable i conseqüent no comptabilització a les mesures

El Pla hauria de tenir en compte totes les fonts d'abastament de l'aigua que s'utilitza a Vic, i de forma especial tota aquella que utilitza directament l'Ajuntament i els equipaments públics.

No obstant, el Pla només quantifica com a recursos disponibles l'aigua de la xarxa d'abastament d'aigua potable (provinent del Ges i del Ter) gestionada per Aigües Vic. Enlloc es recull ni es quantifiquen els recursos d'aigües freàtiques, de regeneració procedent de depuradora o de pluja recollides en teulades que l'Ajuntament, els serveis municipals i els diversos equipaments puguin utilitzar en cas de disposar-ne. Fer-ho és necessari per tal que el Pla tingui un abast global dels recursos hídrics, però també per tal de poder donar compliment a les pròpies mesures que planteja, com:

-En situació d'excepcionalitat, es diu *"Aquestes limitacions apliquen a tots els orígens de l'aigua excepte quan s'indica el contrari. Els volums lliurats per a l'abastament d'aigua a la població no poden superar una dotació màxima equivalent de 230 litres per habitant i dia, incloent les fraccions servides des dels recursos propis municipals."* Per tant, caldria tenir els recursos propis municipals comptabilitzats, de tots els orígens de l'aigua.

-A la mesura 6.2, es parla de *"reg municipal (incloent el reg de gespa), amb aigües freàtiques sempre que no es compromet la disponibilitat d'aigua per a l'abastament domiciliari, tot i que cal fer-ho de 20:00 a 8:00h i amb una dotació màxima de 450 m³/ha/mes i indicant clarament que*

es tracta d'aigua no potable.". Això implica que (1) caldria tenir recollides les fonts d'aigües freàtiques i com poden arribar a comprometre la disponibilitat d'aigua per a l'abastament domiciliari; i (2) tenir quantificada l'aigua que aquestes fonts freàtiques poden oferir, per dimensionar-ne la dotació per tal de poder saber del cert si el reg de supervivència d'arbres o plantes es podrà dur a terme.

-A la mesura 8.2, de forma similar a la mesura 6.2, es diu "*Neteja de carrers, clavegueram, paviments i façanes si l'aigua procedeix de regeneració o del freàtic, sempre que no suposi una reducció de la disponibilitat d'aigua per a l'abastament domiciliari. Cal assenyalar clarament l'origen de l'aigua, indicant que es tracta d'aigua no potable*". Per tant, per assenyalar clarament l'origen de l'aigua, caldria que les fonts d'aigua no potable que s'utilitzin per aquestes tasques quedessin prèviament recollides al Pla.

-La mesura 6.3 estableix com a excepció el "*reg amb aigües no procedents de xarxa municipal d'aigua potable per a supervivència d'arbrat de caràcter singular o monumental en espais públics*". De nou, caldria que el Pla recollís i quantifiqués aquests recursos hídrics no procedents de xarxa municipal d'aigua potable, per tal de tenir una mínimes garanties (o previsions) de la supervivència de l'arbrat de caràcter singular o monumental en espais públics. A més, la mesura es preveu també per als jardins privats, pel que caldria tenir recollit quins abonats de cases unifamiliars compten amb aigües no procedents de la xarxa municipal.

-A la mesura 15.1, sobre el reg en camps esportius, es diu que "*s'utilitzarà la mínima quantitat d'aigua potable, prioritzant el consum de recursos hídrics alternatius. En qualsevol cas, no haurà d'ésser superior a 450 m³/ha/mes, i s'efectuarà en horari de 20:00h a 8:00h. S'evitarà el reg en temps de pluja*". De nou, aquests recursos hídrics alternatius no estan recollits al propi Pla, de manera que no es pot preveure si se'n podrà fer ús i condiona l'estimació que es fa de la mesura. Un coneixement respecte aquests recursos hídrics alternatius, acompanyat d'un pla d'acció per augmentar els de regeneració i emmagatzematge de l'aigua de pluja, hauria de permetre fer la mesura més restrictiva per a l'ús, només, d'aigua no potable per al reg.

Cal assenyalar que el Pla Director del Verd Urbà diu que "*el reg de la majoria d'espais verds es duu a terme amb aigua provinent de la xarxa pública d'aigua potable. L'arbrat viari i les jardineres viaries es reguen amb cisterna amb aigua freàtica. Algunes zones verdes hi ha pous propers que alimenten dipòsit de reg. En aquest dipòsits també s'alimenta d'aigua de xarxa.*", així com la conclusió respecte la gestió de l'aigua a què arriba: "*El consum d'aigua per superfície (calculat a partir de la superfície amb reg automàtic) es troba molt per sobre de la mitjana d'altres municipis. Per tant, el poc que es rega, té un excés de reg, segurament és perquè gairebé la totalitat de la despesa hídrica es destina a regar zones de gespa.*" El PDVU recomana que "*potenciar el reaprofitament dels recursos naturals posant especial cura amb l'ús racional de l'aigua*".

Així mateix, el PDVU també diu que: "*Hi ha nombrosos testimonis de les antigues finques agrícoles arreu del municipi amb pous i mines segurament en desús. S'hauria de fer un estudi de la viabilitat de recuperar-los pel reg dels espais verds i arbrat viari. Un altre recurs que es podria estudiar seria l'aprofitament d'aigua de pluja, ja que l'emmagatzematge d'aquesta aigua pot ser un sistema relativament econòmic i senzill per a reduir la despesa en reg. Es podria preveure en la construcció de nous espais verds o de nous equipaments públics, dipòsits i basses a on l'aigua de pluja es pugui infiltrar i/o acumular, per ser utilitzada en el reg d'aquests espais verds i així també es reduirien els problemes d'escorrentia.*"

Per tant, el Pla d'emergència en situacions de sequera hauria de comprendre tots els recursos que, en compliment de les recomanacions del PDVU, s'hagin analitzat i ja s'hagin començat a utilitzar o puguin ser utilitzats potencialment, ja es tracti d'aigües freàtiques o bé recollides de la pluja, si és que s'ha realitzat algun avanç d'ençà de la seva aprovació -i si no, igualment reflectir-ho a l'anàlisi dels recursos disponibles.

A més, atesa la conclusió del PDVU respecte l'excés de reg de gespa, una de les mesures del Pla d'emergència en situacions de sequera hauria de ser substituir la gespa que el PDVU identifica com a consumidora excessiva d'aigua per altres espècies com les que recomana el PDVU.

4- Altres:

Mesura 8.1. Es descriu la prohibició d'utilitzar mànegues o làmines d'aigua per arrossegar brutícia, i seguidament s'esmenta com a "exempció" el fet de netejar amb pal de fregar i galleda i esponja.

No s'hauria de tractar d'una exempció ja que no implica fer servir mànegues ni làmines d'aigua per arrossegar brutícia, que és el que la mesura prohibeix.

Mesura 14.1 No es detalla gens de quina manera s'aplicarà el règim sancionador, ni quins mitjans concrets de l'Ajuntament l'imposaran, ni amb quin criteri de prioritat.

Mesura 15.3. Es parla d'un efecte derivat en els cabals nocturns, que no correspon en aquesta mesura ja que la prohibició afecta tot el dia, no només les hores diürnes.

5- Pla d'Acció:

El Pla d'emergència en situacions de sequera no només hauria de comprendre mesures per a la reducció del consum d'aigua, sinó que hauria de contenir un Pla d'Acció a implementar de forma immediata per tal de potenciar la utilització d'aigua regenerada procedent de les depuradores (EDAR Vic i EDAR Sentfores-la Guixa) i l'emmagatzematge d'aigua de pluja.

-Una via a explorar podria ser vincular els aiguamolls de les Casasses a un tractament terciari de les aigües de l'efluent de l'EDAR Vic.

-Una altra acció a dur a terme hauria de ser la construcció de dipòsits d'aigües pluvials provinents de cobertes, per exemple d'instal·lacions esportives (algunes de les quals necessiten ser regades per a la seva utilització)

Assemblea de Capgirem Vic

3 d'abril del 2023